

Česká školní inspekce

Liberecký inspektorát

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Mateřská škola „Motýlek“ Liberec, Broumovská 840/7

Adresa: Broumovská 840/7, 460 01 Liberec 6

Identifikátor školy: 600 079 074

Termín konání inspekce: 16., 20. – 23. duben 2004

Č.j.:	h5-1049/04-1075
Signatura:	oh4ax129

PŘEDMĚT INSPEKČNÍ ČINNOSTI

Předmětem inspekční činnosti bylo zjištění a zhodnocení:

- ❖ personálních podmínek výchovně-vzdělávací činnosti práce mateřské školy vzhledem k realizovanému vzdělávacímu programu
- ❖ materiálně-technických podmínek výchovně-vzdělávací činnosti práce mateřské školy vzhledem k realizovanému vzdělávacímu programu
- ❖ průběhu a výsledků výchovně-vzdělávací práce v mateřské škole

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Mateřskou školu „Motýlek“ s kapacitou 145 dětí zřizuje statutární město Liberec. Součástí je školní jídelna s kapacitou 175 jídel. Do mateřské školy bylo přijato 140 dětí z toho 20 dětí s řečovými vadami je zařazeno do dvou tříd (speciální třídy), osm dětí je integrováno v běžných třídách. Zvýšený počet dětí z 20 na 25 a ve speciálních třídách z 8 na 12 povolila ředitelka školy rozhodnutím o výjimce z počtu dětí na třídu mateřské školy.

Celoročně zajišťuje mateřská škola pedagogickou praxi studentkám střední pedagogické školy v Liberci.

Nabízený výchovně-vzdělávací program „Začít spolu“ je mezinárodně uznaným programem, jeho součástí je také péče o zdraví dětí formou spolupráce s dětskými lékaři, pravidelnou péčí o chrup, otužováním i pohybovými aktivitami.

Po projednání se zřizovatelem a rodiči je provoz školy stanoven od 6:30 do 16:30 hodin.

HODNOCENÍ PERSONÁLNÍCH PODMÍNEK VZDĚLÁVACÍ A VÝCHOVNÉ ČINNOSTI VZHLEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM

V mateřské škole pracuje ředitelka (ve funkci působí od roku 1989) a třináct učitelek. Všechny, kromě jedné, která druhým rokem studuje speciální pedagogiku pro mateřské školy na pedagogické fakultě TU v Liberci, mají odbornou a pedagogickou způsobilost pro mateřskou školu. Ve speciálních třídách působí čtyři učitelky, jedna z nich neabsolvovala studium speciální pedagogiky. Ředitelka školy získala mezinárodní certifikát „Lektor vzdělávacího programu Začít spolu“, další učitelky absolvovaly semináře k tomuto programu. Rozpis přímé práce u dětí umožňuje souběžné působení pedagogů při náročnějších aktivitách (speciální péče, práce v centrech, zájmové aktivity); vzhledem k rozpočtu školy pracuje 12 pedagogů na plný a jedna učitelka na zkrácený pracovní úvazek.

Organizace činnosti a provozu mateřské školy je stanovena organizačními dokumenty školy (pracovními náplněmi zaměstnanců, vnitřními organizačními řády, řádem školy pro rodiče i stanovenými kompetencemi vybraných pracovníků), je promyšlená a funkční. Účelný je i vytvořený informační systém. Aktuální každodenní informace se soustřeďují u zástupkyně ředitelky, ta zajišťuje jejich další přenos a využití. Informace pedagogického charakteru jsou dále předávány na pravidelných „malých“ poradách a pedagogických radách. K vzájemnému informování s provozními pracovníky jsou využívány provozní porady. Potřebné informační materiály jsou vyvěšovány na nástěnce a ukládány v přihrádkách pro jednotlivé třídy.

Vedením zaměstnanců a zajištěním provozu pověřuje ředitelka další pracovníky: svou zástupkyni z řad učitelek, vedoucí stravování a školnici. Součástí vnitřní kontroly

v oblasti výchovně-vzdělávací jsou orientační vhledy, hospitace se stanovenými cíli i sledování práce v průběhu celého školního roku. Předložené záznamy z kontrolní a hospitační činnosti jsou konkrétní a vypovídající. Obecné poznatky jsou předmětem konzultací a debat na poradách a významně ovlivňují další pedagogickou práci. Všechny učitelky navštěvují vzdělávací semináře vztahující se k programu a nabízeným aktivitám školy. S novými informacemi seznamují ostatní, zpracovávají i písemné záznamy. Přehled o absolvování vzdělávacích seminářů včetně certifikátů ředitelka eviduje.

Všichni zaměstnanci se podílejí na evaluaci a vyhodnocování práce školy. Jejich poznatky jsou využívány v další práci. Kritéria pro hodnocení pracovníků má ředitelka zpracována, jsou všem známá.

Personální podmínky jsou velmi dobré.

HODNOCENÍ MATERIÁLNĚ-TECHNICKÝCH PODMÍNEK VZDĚLÁVACÍ A VÝCHOVNÉ ČINNOSTI VZHLEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM

Sedmitřídni sídlištní pavilónová mateřská škola je obklopena zahradou, využívanou k relaxačnímu pobytu venku. Parková úprava s kvetoucími keři a vzrostlými stromy je doplněna zahradním vybavením průlezkami, pískovišti, domečky i pevnou plochou pro další aktivity. Budova prochází dlouhodobou rekonstrukcí, plánována je také nová úprava školní zahrady.

Třídy jsou prostorné, bohatě vybavené hračkami, pomůckami i doplňkovým materiálem, vše je dětem volně přístupné. Rekonstruované třídy působí teple a útulně svým vybavením i barevností. Náležitě je zajištěna speciální péče odbornou literaturou, dobře je vybaven koutek pro individuální logopedickou péči.

K dalšímu vybavení patří klavíry, Cassia, flétny, kytara, tělocvičné nářadí aj.

Nápaditě je využita chodba propojující pavilony k výstavě dětských prací a informování pracovníků zprávami, umístěnými na informační tabuli. Jednotlivá oddělení mají jména barevných motýlků, děti i jejich rodiče se v prostorách školy dobře orientují.

Pedagogové využívají učitelskou knihovnu nadstandardně vybavenou novými metodickými materiály. Dětská část obsahuje klasickou i moderní literaturu, včetně leporel a encyklopedií. Veškerý knižní fond je průběžně doplňován. Televizní programy a programy na videokazetách jsou využívány doplňkově, převážně v době nepříznivého počasí.

Dokumentaci školy zpracovává ředitelka i vedoucí stravování na počítači. Fotodokumentaci pořízenou školním fotoaparátům zakládají do kroniky.

Při dlouhodobě probíhající rekonstrukci budovy spolupracuje ředitelka soustavně se zřizovatelem. Má zpracován plán ozdravných opatření, který reaguje i na závěry hygienické kontroly.

Materiálně-technické podmínky jsou velmi dobré.

HODNOCENÍ PRŮBĚHU A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY

Realizace výchovně-vzdělávacího programu

Školní vzdělávací program „Začít spolu“, zdůrazňuje individuální přístup k dítěti, práci v centrech a partnerství školy a rodiny. Pro školní rok 2003/2004 je rozepsán pod názvem „S motýlkem poznáváme svět“ do projektů, vyplývajících ze záměrů školy. Program obsahuje specifické cíle a priority - zásady stravování, zajištění pitného režimu, zdravotní péči či péči

o děti před nástupem do základní školy. V jednotlivých třídách je školní program učitelkami rozpracován do konkrétních center aktivit. K hodnocení je využívána Oregonská metoda, zaměřená na hodnocení úspěšnosti procesů. Ve speciálních třídách je zpracován specifický program k reedukaci zjištěných řečových vad a plán tzv. „logopedických kroužků“ pro děti z běžných tříd.

Výchovně-vzdělávací program je v souladu s obecnými cíli předškolní výchovy. Pedagogické záměry jsou reálné.

Zápisy v přehledech výchovné práce zaznamenávají průběh činností v jednotlivých třídách. Dokumentace o dětech je vedena přehledně, ve speciálních třídách jsou založeny zprávy odborníků a pro děti jsou zpracovány individuální plány. Veškeré doklady obsahující osobní údaje, podklady k zařazení dětí i k individuální integraci jsou zabezpečeny proti zneužití.

Povinná dokumentace je vedena řádně, záznamy v přehledech výchovné práce dokládají plnění zvoleného programu.

Ředitelka zpracovala vnitřní kontrolu do více oblastí zachycujících specifické členění vnitřního obsahu mateřské školy – program „Začít spolu“, odbornou péči ve speciálních třídách, zajištění pedagogické praxe, spolupráci s pedagogickým centrem. Své poznatky analyzuje a využívá k hodnocení pracovníků a naplňování programu školy.

Kontrola naplňování vzdělávacího programu je promyšlená a účinná.

Záměrem školy je podporovat rozvoj dítěte podle jeho individuálních schopností v podnětném prostředí. Organizace tomu nasvědčuje, souběžné působení dvou učitelek při náročnějších aktivitách přispívá k splnění záměru. Hra je hlavním prostředkem učení, děti mají možnost seberealizace a vlastního tempa při práci. Řízené a spontánní aktivity jsou v rovnováze. Práce v centrech aktivity umožňuje volný výběr z několika činností, úkoly jsou diferencovány s ohledem na schopnosti dětí. Respektována je rozdílná potřeba spánku jednotlivých dětí.

Nabízené další aktivity jsou s rodiči vždy projednány a jsou organizovány v denní nabídce školy tak, aby nezatěžovaly dětský organizmus. Veškeré aktivity i dění v mateřské škole je zachyceno v pravidelně vydávaném školním zpravodaji „Motýlkoviny“. Rodiče jsou informováni o svých dětech denně třídními učitelkami, mohou být přítomni ve třídách a jsou zváni na školní akce.

Organizování výchovně-vzdělávacího procesu je plně přizpůsobeno specifickým potřebám předškolních dětí.

Průběh a výsledky výchovně-vzdělávací práce

Sledována byla práce ve všech třídách.

OPZ pedagogických pracovníků

Ve sledované vzdělávací činnosti se uplatnila kvalifikace učitelek, jejich zájmy a znalosti v oblasti hudební, výtvarné i pohybové. Ve speciální třídě působily dvě učitelky, jedna s ukončeným požadovaným vzděláním, druhá v současné době studuje speciální pedagogiku na PF TU v Liberci.

Spontánní činnosti

Úprava prostředí, uspořádání pracovních a hracích koutků, množství a výběr hraček i připravená nabídka aktivit byly podnětné, napomáhaly rozvoji spontánních činností. Všechny děti byly smysluplně zaměstnány a zaujaty činnostmi, kterou si vybraly. Učitelky

reagovaly na chování a jednání dětí, na jejich únavu a snižování zájmu nabídkou spoluúčasti v jiných aktivitách. Opakovaně proběhly pohybové chvílky výrazně motivované pomůckou (plyšová zvířátka), hudbou i emotivním vystupováním učitelky. Podporující přístup, schopnost zaujmout, využívání neverbální i verbální pochvaly vytvářely aktivní a tvořivou atmosféru.

Promyšlené plánování a bezprostřední příprava učitelek se projevila v rozmanitosti připravených aktivit, ve využívání nahodile vzniklých situací a pohotové nabídce dalších činností. Děti měly mnoho možností k experimentování, manipulaci, zaujímání rolí, spolupráci, objevování správných postupů vedoucích k cíli, uplatnění svých zkušeností a dovedností. Tolerantní jednání učitelek a respektování rozhodnutí dětí rozvíjelo jejich sebedůvěru a sebeúctu. Děti se vůči sobě chovaly ohleduplně a přátelsky. Pozorované vztahy a komunikace dětí a učitelek byly partnerské a vstřícné.

Pobyt venku umožnil dětem dostatek volného pohybu, spoluúcast při hře, získávání a ověřování si znalostí i příležitosti k rozhovorům mezi sebou i s učitelkou.

Spontánní činnosti byly hodnoceny jako vynikající.

Řízené činnosti

Sledované činnosti odpovídaly plánovaným záměrům. Téma vycházelo z reálného prostředí a přímých zkušeností dětí. Úvodní i průběžná motivace byla nápaditá a účinná (písnička, říkadlo, obrázky, napodobivý pohyb, hra). Podporující a povzbuzující byla konkrétní a adresná pochvala. Vhodné otázky učitelek rozvíjely souvislé vyjadřování dětí, formulování jejich názorů a zkušeností.

Učitelky měly pečlivě připravené pomůcky a materiály. Předem promyšlený postup práce jim umožnil pohotové reakce a využití nahodile vzniklých situací i sledování naplňování stanovených cílů.

Řízené činnosti jsou zahajovány vždy společným soustředěním s motivujícím rozhovorem. Učitelky připomínaly předchozí činnosti, uváděly děti do připravené práce. Navazující samostatnou práci v jednotlivých centrech si děti vybíraly podle svého zájmu. Činnost sledovaly vždy obě učitelky, mohly se tak dětem ve velké míře individuálně věnovat. Různé metody děti aktivizovaly, všem jim umožnily sebeuplatnění. Možnost vybrat si činnost, akceptující přístup učitelek i jejich reakce na potřeby jednotlivců, respektovaly věkové i individuální potřeby dětí, přispěly k jejich prožitku úspěšnosti. Byly pozorovány spolupráce dětí, vzájemná pomoc i zaujímání rodičovské role starších vůči mladším. V závěrečném grafickém záznamu toho, co dělali, děti velmi dobře postihly podstatné prvky své činnosti.

Spontánní a řízené aktivity ve speciálních třídách

Obě speciální třídy byly v době inspekce z organizačních důvodů spojeny, přítomno bylo celkem 14 dětí, hospitace proběhla u dvou učitelek.

Zapsané děti byly do speciálních tříd přijaty na základě vyšetření pracovníky SPC a dalších odborníků podle směrnice MŠMT k integraci dětí a žáků se speciálními vzdělávacími potřebami do škol a školských zařízení čj. 13 710/2001-24. Pracovnice SPC Liberec docházejí do mateřské školy pravidelně pětkrát v roce, zjišťují a písemně zaznamenávají úspěšnost nápravy a doporučují další individuální postup. Učitelky ve třídách zpracovávají třikrát ročně vlastní pozorování a zaznamenávají pokrok jednotlivých dětí.

Upravené prostředí třídy, množství a výběr hraček a speciálních pomůcek napomáhá rozvoji dětí, je podnětné. Děti byly rozptýleny do více hrových a pracovních koutků a mohly tak prožívat individuální i skupinové činnosti spontánně a bez pocitu vedení dospělým.

Týdenní téma, nápaditě rozdělené do jednotlivých center aktivit (kreslení, vybarvování, přiřazování skupin předmětů, řešení diagramů...) si děti volily podle svého zájmu. Vlastní zkušeností, experimentováním a hledáním vhodných řešení získávaly nové znalosti a dovednosti. V ranním cvičení, metodicky promyšleném a vysoce efektivním, byly děti zaujaty pohádkovým dějem i hudebním doprovodem. Postoj pedagogů k jednotlivým dětem ponechával volnost při seberealizaci. Zájem o každé dítě a vždy přiměřená pochvala podporovala sebevědomí, sebedůvěru a velmi důležitý pocit bezpečí jednotlivých dětí. Přirozeně zařazená gymnastika mluvidel, dechová i melodická cvičení měly charakter společné logopedické nápravy. Verbální projev učitelek a dětí byl vyvážený.

Individuální péče s jednotlivými dětmi je prováděna v odděleném, upraveném a klidném prostředí. Učitelka využívala odborné pomůcky, zrcadlo. Respektování osobnosti dítěte i znalost jejich rodinného prostředí napomohlo vytvořit vzájemný důvěrný kontakt, průběh reedukace odpovídal individuálnímu plánu, byl efektivní a pro dítě příjemný.

Spontánní a řízené aktivity i odborná péče ve speciální třídě měly vynikající úroveň.

Průběhové výsledky výchovně-vzdělávací činnosti

- Pohybovému rozvoji věnují učitelky dostatek pozornosti. V průběhu celého dne měly děti mnoho příležitostí k procvičování jemné motoriky.
- V sebeobslužných dovednostech byly děti velmi zběhlé a šikovné.
- Přátelské vztahy mezi všemi zúčastněnými podporovaly častou vzájemnou komunikaci i při propojení dvou tříd byly patrné velmi dobré kamarádké vztahy.
- Děti hovořily bez zábran, dokázaly dobře formulovat své slovní projevy. Řečovým problémům se věnují učitelky ve speciálních třídách, pečují však cíleně i o děti z ostatních tříd.
- Děti se ve všech činnostech projevovaly sebevědomě a samostatně. Přesto velmi rády pracovaly spolu s učitelkou.
- Ve společných činnostech dokázaly děti dobře spolupracovat, starší vůči mladším rády a často zaujímaly rodičovskou roli.
- V pozorovaných činnostech se projevil velmi dobrý znalosti dětí, u nejstarších byl pozorován přechod ke slovně-logickému myšlení.
- Živá představivost dětí se projevila ve vyprávění, konstruktivních a hudebně-pohybových činnostech.

Zjištěné průběhové výsledky výchovně-vzdělávací činnosti školy jsou vynikající.

DALŠÍ ZJIŠTĚNÍ

Údaje uvedené ve „Zřizovací listině“ se shodují s údaji v „Rozhodnutí o změně zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení“.

Většinu nabízených aktivit školy (seznamování s angličtinou, práce s keramikou, pěvecký sbor, aerobik) zajišťují učitelky v rámci běžné činnosti, důsledně dbají na přiměřenost nároků.

Všechny učitelky se podílejí na přípravě pravidelného informačního zpravodaje školy „Motýlkoviny“, který je určen především rodičům a dětem, případně veřejnosti.

V současné době probíhá rekonstrukce budovy. Organizace je náročná, vyžaduje výjimečně vstřícný přístup všech pracovníků školy a při spojování oddělení starost o zachování identity jednotlivých kolektivů tříd.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. Zřizovací listina čj.: POS/54/02/ZL z 1. 10. 2002
2. Rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení, platné k 1. 1. 2003
3. Výkaz Škol V 1 – 01 o mateřských školách k 30. 9. 2003
4. Evidence docházky dětí ve všech třídách ve školním roce 2003/2004
5. Evidenční listy dětí pro školní rok 2003/2004
6. Výjimka z počtu dětí v jednotlivých třídách ze dne 14. 10. 2003
7. Přihlášky a rozhodnutí o přijetí dětí do mateřské školy pro školní rok 2003/2004
8. Přehledy výchovné práce na školní rok 2003/2004
9. Doklady o vzdělání pracovníků s osobními čísly 7167, 3413, 10100, 4278, 9354, 2335, 11063, 1401, 6373, 7238, 11081, 3299, 2362, 4250
10. Organizační dokumentace: pracovní náplně všech zaměstnanců z 2. ledna 2003, vnitřní organizační řád pro pedagogické pracovníky z 1. ledna 2003, vnitřní organizační řád pro provozní pracovníky z 1. ledna 2003, vnitřní řád platný od 17. února 2003, provozní a organizační řád z 1. ledna 2003, vnitřní řád školy pro rodiče platný od 2. ledna 2004
11. Zápisy z pedagogických rad za školní rok 2003/2004
12. Přehled orientačních vhladů, hospitační záznamy a záznamové archy o hospitacích zaznamenaných ve školním roce 2003/2004
13. Krátkodobé tematické plány výchovně-vzdělávací činnosti užívané v období 19. až 23. dubna 2004

ZÁVĚR

Kolektiv pedagogických pracovníků je stabilizovaný s dlouholetou pedagogickou praxí. Odborné předpoklady učitelek, další průběžné sebevzdělávání a také studium speciální pedagogiky zajišťují péči všem dětem na velmi dobré úrovni.

Materiální podmínky se neustále zlepšují, rekonstruované části školy jsou velmi pěkné, mají vysokou estetickou úroveň a odpovídající vybavení pro předškolní děti. Z probíhajících úprav je zřejmý zájem zřizovatele o vytvoření optimálních podmínek pro činnost školy. Jejich zdárný průběh vyžaduje vysoké pracovní nasazení a obětavost všech pracovníků, především ředitelky. Díky dobré organizaci a vstřícnému přístupu pracovníků neovlivňuje tato situace nepříznivě péči o děti.

Školní vzdělávací program "Začít spolu" je orientován na dítě, všechny učitelky se zabývají novými trendy ve výchově a dovedou je aplikovat ve své práci. Speciální péče je prováděna ve spolupráci s odbornými pracovišti velmi odpovědně.

V popředí pedagogického působení je v souladu s požadavky přijatého školního vzdělávacího programu učení prožitkem, vlastní zkušeností a především prostřednictvím hrových aktivit. Z psychohygienického hlediska je důrazně dbáno na příjemné prožívání dítěte, vyvážené střídání spontánních a řízených aktivit. Nároky na děti jsou přiměřené, rozvíjejí osobnost dítěte v celé jeho šíři. Úspěšná je péče o děti talentované například v oblasti hudební a výtvarné.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Složení týmu	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Bc. Růžena Janatová	R. Janatová v. r.
Členové týmu	Mgr. Věra Jirkalová	V. Jirkalová v. r.

V Semilech dne 26. května 2004

Datum a podpis ředitelky školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 14. 6. 2004

Razítko

Ředitelka školy, nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu

Titul, jméno a příjmení	Podpis
Eva Medunová	E. Medunová v. r.

Dle § 19 odst. 7 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení na adresu pracoviště vedoucí inspekčního týmu, tj. Česká školní inspekce, Ke Stadionu 183, p.o.box 31, 513 01 Semily. Připomínky k obsahu inspekční zprávy se stávají její součástí.

Hodnotící stupnice:

Stupeň
Vynikající
Velmi dobrý
Dobrý
Vyhovující
Nevyhovující

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Krajský úřad – odbor školství	28. 6. 2004	h5-1049/04-1075
Zřizovatel	28. 6. 2004	h5-1049/04-1075

Připomínky ředitelky školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
--	--	Připomínky nebyly podány.